

సంపుటి : 6
సంచిక : 6
సెప్టెంబర్ : 2006

పేజీలు : 100
వెల :
రూ. 20/-

ఘనాచార్యం తెలుసుపింగ : బావు

చిరునామా: 1-9-286/3, విద్యానగర్ (రాంనగర్ గుండు దగ్గర), హైదరాబాద్-500044. ఫోన్:(అ):27071500 (ఇ): 27077599
email : rachanapatrika@hotmail.com, talpasai@rachana.net www.rachana.net

సంపాదకీయం..... **5**

కథలు

- మొగుడి మానేజ్‌మెంట్ - కవనశర్మ ... 11
- పరిచ్యుతుడు - కె.వి. రమణరావు ... 21
- కథాపీఠం కథ :: శిక్ష - బలభద్రపాత్రుని రమణి ... 32
- కథాప్రహేళిక కథ :: మహమ్మారి- ఎమ్. సుగుణారావు... 45

సీరియల్ రచనలు

- వీర విక్రమార్కము (అను) బొమ్మలు చెప్పిన కథలు - పాలెపు బుచ్చిరాజు... 14
- ఆ తోటలో ఆరాధనాలయం - వసుంధర... 27
- కలలు కాజేయకు... - శ్రీఉదయిని... 40
- అమెరికాలక్షేపం - వంగూరి చిట్టెన్ రాజు... 50

శీర్షికలు

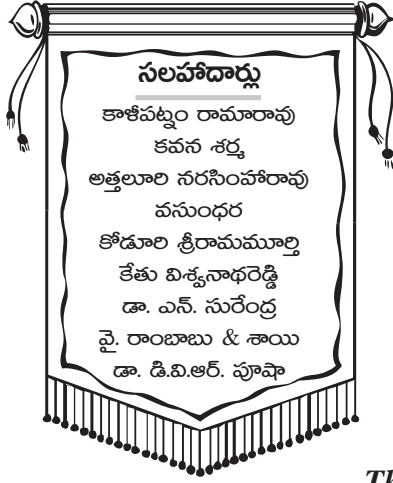
- పజిలింగ్ పజిల్ ... 6
నిర్వహణ : సత్యం మందపాటి
- అమెరికా ఆటవెలది కబుర్లు - నిశాపతి ... 39

కవితాలంకారికలు

- శారదామణి ... 38
- చంద్ర ... 59
- చంద్ర ... 93

చంద్రోదయం
(53 - 98)

- * బావు
- * కాళీపట్నం రామారావు
- * ఇంద్రగంటి శ్రీకాంతశర్మ
- * అన్వయ్
- * బి.వి. సత్యమూర్తి
- * పి.సి.సి. జోషి
- * యండమూరి వీరేంద్రనాథ్
- * అన్వయ్
- * వేమూరి సత్యనారాయణ
- * పి. రాజేశ్వరరావు
- * కిరణ్ ప్రభ
- * డి. వెంకట్రామయ్య
- * రాళ్ళపల్లి
- * కేతు విశ్వనాథరెడ్డి
- * కాళీభట్ల వేణుగోపాల్
- * శంకర్
- * సజీవనది (ప్రత్యేక కథనం) - ప్రఖ్య వంశీ
- * ఒక 'ఏకలవ్యుడు' - పురాణం సుబ్రహ్మణ్యశర్మ
- * కన్నీటి ముత్యాలు (కథ) - భార్గవీచంద్ర
- * వెన్నెల ఆశ్చర్యపోయింది (కథ) - చంద్ర
- * ఎడారి - ఎఱ్ఱగులాబీ (కథ) - వసుంధర

The Only Magazine Administered by Writers

1960 ప్రథమార్థంలో ఓ రోజు - నారాయణగూడా బస్టాండు - అప్పుడే యువకులుగా రూపాంతరం చెందుతున్న ఇద్దరు కుర్రాళ్ళు - ఒకతను చేతిలో ఉన్న చిన్న చిన్న బొమ్మలు చూసుకుంటూ ఉంటే మరొకతను, “బొమ్మలేస్తుంటావా?” అనడిగేడు. ‘అవు’నని సమాధానం చెప్పి, “మా నాన్నకి ఆప్కోలో ఉద్యోగం. వాళ్ళ ‘నేత’ పత్రిక్కి బొమ్మలిచ్చి వస్తున్నా - పక్క వీధిలోని పల్లా దుర్గయ్యగారి కాంపౌండ్లో మా యిల్లు” అన్నాడు. ఆ ఇద్దరం నేనూ, చంద్ర! అదీ మా పరిచయం. అప్పుడు తనో పెద్ద ఆర్టిస్టువైతాడనీ, నేను కథలు రాస్తాననీ - పత్రిక పెడతాననీ మా యిద్దరికీ తెలీదు. అయితే మంచి కథలు చదవడం పట్ల అనురక్తి, బాపు బొమ్మల పట్ల ఉన్న అఖండ అభిమానమూ మమ్మల్ని కట్టిపడేసి మిత్రుల్ని చేశాయి.

22.7.1962న రెడ్డి కాలేజీలో సెవెన్ స్టార్ సిండికేట్ వారు మొట్టమొదటి ‘బాపు చిత్రకళా ప్రదర్శన’ ఏర్పాటు చేశారు. పొలోమంటూ కలిసి వెళ్ళాం. అదే మొదటిసారి బాపుగార్ని చూడడం. ఆ తర్వాత ‘బాపురమణీయం’ ఆవిష్కరణ (1990) సందర్భంగా విజయవాడ వెళ్ళి రెండోసారి ఆయన్ని దగ్గరగా చూసేం. వీటన్నింటికీ కారణం బాపుగారంటే మాకున్న అభిమానమే కాకుండా చంద్ర ఆయన ఏకలవ్య శిష్యుడు కావడం. షష్టిపూర్తి సందర్భంగా బాపుగారు అతని పెయింట్ వేసిచ్చి ఆశీర్వదించడం చంద్రకు చంద్రుడు చేతికందినంత! ఎంత సంబరపడిపోయాడో ‘గురువుగారి’ ఆప్యాయతకూ, అభిమానానికీ!

చంద్ర మిత్రబృందం విస్మృతి అందరికీ తెలిసిందే! అయితే అతనికి ఎక్కువ సంవత్సరాల నుంచీ తెలిసింది డా. సి.నారాయణరెడ్డిగారి తర్వాత నన్నే! అందరి మిత్రుల్లాగే మేంకూ అలుగుతుంటాం, కొట్లాడుకుంటాం - అయితే అది తాత్కాలికమే! మేమూ మామూలు మనుషులమేగదా మరి!

ఇలా రాధామని కూచంటే ఎన్నెన్నో విశేషాలు గుర్తొస్తున్నాయి. ఓ అరడజను సంచికలకు సరిపడా జ్ఞాపకాలున్నాయి. అందుకే, 1960-70 కాలంలో తను నాకిచ్చినవీ, నేను తన్నడిగి తీసుకుని ఇన్నేళ్ళుగా దాచుకున్న అతని బొమ్మలు, అసంపూర్ణ చిత్రాలు, రాతలు... దొరికినంతవరకూ వెదికి తీసి ఈ సంచికను అలంకరించాను. ఇవన్నీ ఎదుగుతున్న ఒక చిత్రకారుడి ‘వర్క్ మూడ్’ను, వివిధ స్థాయిల్లో కొంతలో కొంత తెలియజేయగలవనుకుంటున్నాను. అలాగే కొందరు ఆత్మీయ మిత్రుల స్పందనలు, యువ, జ్యోతి దీపావళి సంచికలు; అపరాధ పరిశోధనల్లోని కార్టూన్లు ఈ సంచిక నిండా నవ్వులు పూయిస్తాయి. ఇదంతా నోస్టాలిజియా అనుకుంటే కాదనడానికేం లేదు. నిజమే!

బొమ్మలు వేయటం ఆలస్యం చేస్తాడనే అపప్రధ చంద్ర మీద ఉంది. అయితే ఎందుకు ఆలస్యం అవుతోంది అని సవ్యంగా ఆలోచిస్తే కారణం బోధపడుతుంది. వేయించుకునేవాళ్ళు తమకేం కావాలో, ఎలా కావాలో ఇదమిద్దంగా చెప్పని సందర్భాల్లో ఏం వేయాలో నిర్ణయించుకోడానికే తను ఎక్కువ సమయం తీసుకుంటాడు. అనుకున్న బొమ్మ వేయడం తనకి గంటల్లో పని. స్వవిషయమే చెప్తాను - విశాఖ నుంచి ‘రచన’ వెలువడుతున్న రోజుల్లో ఓసారి రెండు సంచికలు ఒకేసారి తయారు చేయాల్సి వచ్చింది. ఖచ్చితంగా రెండు రోజుల్లో రెండు కవర్ పేజీలు, పద్దెనిమిది కథాచిత్రాలు, ఇరవై కార్టూన్లు తయారుచేసిచ్చాడు. 2000 జన్మదిన సంచికకి పది రోజుల్లో నూటపదహారు కార్టూన్లు గీసిచ్చాడు. దటీజ్ చంద్ర!

పదేళ్ళ నుంచీ అందరితోపాటుగా నేనూ పోరుతుంటే చివరాఖరికి అకస్మాత్తుగా షష్టిపూర్తి సందర్భంగా కార్టూన్ బుక్ వేయాలని నిర్ణయించుకుని, దాన్ని ప్రచురించే అవకాశం నా కిచ్చాడు - స్నేహధర్మంగా. అందుకు చంద్రకి కృతజ్ఞతలు చెప్పలేను - తనకన్నా రెండేళ్ళ పద్దెనిమిది రోజులు పెద్దవాణ్ణి కాబట్టి. మా అనుబంధానికీ ఇదొక తీపి గుర్తుగా మిగిలిపోతుంది. అంతే! షష్టిపూర్తి సందర్భంగా చంద్రకి ‘రచన’ చిత్రకారుల, కార్టూనిస్టుల, రచయితల తరపున శుభాభినందనలు తెలియజేస్తూ....

ఈ పత్రిక మీది! మీ అభిరుచుల మేరకు పత్రికను రూపొందించడం మా వంతు!! అభిమానించి ఆదరించడం మీ వంతు!!!

పుస్తక ప్రియులకు మహాదవకాశం

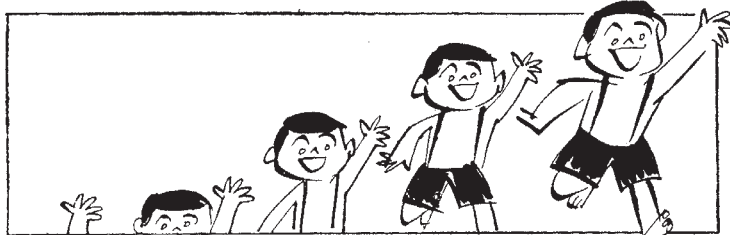
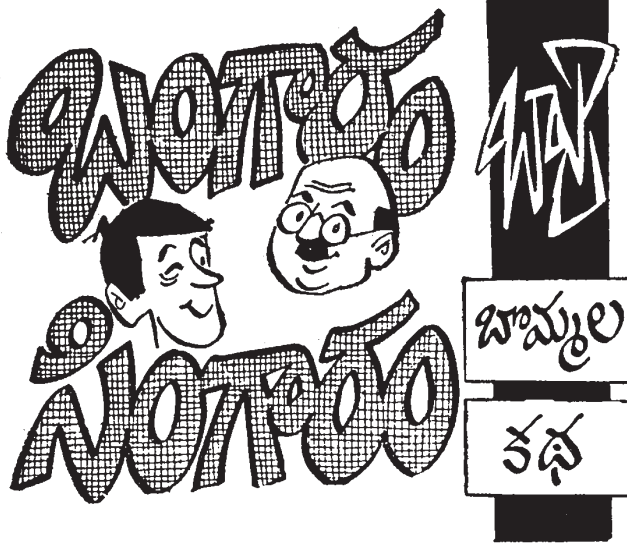
కథా సంపుటాలు	రచయిత	అనలు ధర	తగ్గింపు ధర
1. అమెరికా బెతాళుడి కథలు (రెండవ ముద్రణ)	సత్యం మందపాటి	... రు. 30-00	రు. 25-00
2. రసికరాజ తనవారము కామా?	వసుంధర	... రు. 72-00	రు. 60-00
3. తెలుగువాడు పైకొస్తున్నాడు-తోక్కేయండి!	సత్యం మందపాటి	... రు. 50-00	రు. 40-00
4. చెట్టు క్రింద చినుకులు	సత్యం మందపాటి	... రు. 54-00	రు. 45-00
5. గవర్నమెంటాలిటీ కథలు	సత్యం మందపాటి	... రు. 40-00	రు. 30-00
6. మేడ్ ఇన్ అమెరికా	సత్యం మందపాటి	... రు. 54-00	రు. 45-00
7. కథామహల్ - (1999)	37 మంది రచయితలు	... రు. 116-00	రు. 95-00
8. నేనూ-చీకటి (నవల)	కాశీభట్ల వేణుగోపాల్	... రు. 40-00	రు. 30-00
9. కాశీభట్ల వేణుగోపాల్ కథలు	కాశీభట్ల వేణుగోపాల్	... రు. 50-00	రు. 40-00
10. కథామహల్ - 2001	20 మంది రచయితలు	... రు. 80-00	రు. 70-00
11. బ్రెయిన్ డ్రయిన్ (అను) అమెరికా మజిలీ కథలు	కవన శర్మ	... రు. 75-00	రు. 60-00
12. కథామహల్ - 2002	38 మంది రచయితలు	... రు. 116-00	రు. 95-00
13. 'రచన' కార్టూన్లు	79 మంది కార్టూనిస్టులు	... రు. 40-00	రు. 30-00
14. డా॥ చిత్తర్వు మధు కథలు	డా॥ చిత్తర్వు మధు	... రు. 50-00	రు. 40-00
15. దిగంతం (నవల)	కాశీభట్ల వేణుగోపాల్	... రు. 40-00	రు. 30-00
16. మంచుపూవు (నవల)	కాశీభట్ల వేణుగోపాల్	... రు. 40-00	రు. 30-00
17. ఎన్నారై కథలు	సత్యం మందపాటి	... రు. 50-00	రు. 40-00
18. చీకటిలో చందమామ (నవల)	సత్యం మందపాటి	... రు. 45-00	రు. 35-00
19. చిరునవ్వు వెల ఎంత? (హాస్య కథలు)	వసుంధర	... రు. 150-00	రు. 130-00
20. గణిత విశారద (చిన్నపిల్లల నవల)	అవసరాల రామకృష్ణారావు	... రు. 40-00	రు. 30-00
21. హంసగీతం (చారిత్రాత్మక నవల)	వివినమూర్తి	... రు. 100-00	రు. 80-00
22. ఈతరం స్త్రీ (నవల)	అర్పాద్	... రు. 80-00	రు. 70-00
23. కథావాహిని - 2003	32 మంది రచయితలు	... రు. 100-00	రు. 80-00
24. ఆత్మధృతి	ఆదూరి వెంకట సీతారామమూర్తి	... రు. 80-00	రు. 70-00
25. వెలుగు వాకిట్లోకి....	శ్రీరాజ్	... రు. 80-00	రు. 70-00
26. తపన (నవల) (రెండవ ముద్రణ)	కాశీభట్ల వేణుగోపాల్	... రు. 60-00	రు. 50-00
27. మధుమేహంపై విజయపథం	డా॥ చిత్తర్వు మధు	... రు. 50-00	రు. 40-00
28. బంగారు రోజులు (నవల)	కవనశర్మ	... రు. 40-00	రు. 30-00
29. నివేదన (కావ్యం) (రెండవ ముద్రణ)	రవీంద్రనాథ్ తాగూర్	... రు. 30-00	రు. 25-00
30. ఇరాక్ డైరీ	కవనశర్మ	... రు. 40-00	రు. 30-00
31. శ్రీరాముని దయచేతను.. (నవల)	వసుంధర	... రు. 100-00	రు. 80-00
32. కథావాహిని - 2004	34 మంది రచయితలు	... రు. 100-00	రు. 80-00
33. పసిడి మనసులు	జి. జానకీశాస్త్రి	... రు. 50-00	రు. 40-00
34. వెన్నెల కురిసిన రాత్రి	అక్కినపల్లి సుబ్బారావు	... రు. 80-00	రు. 70-00
35. కథ కంచికి....	ఎం.ఎన్. ప్రకాశరావు	... రు. 50-00	రు. 40-00
36. కలకాలం నిలిచేది	తటవర్తి రామచంద్రరావు	... రు. 150-00	రు. 130-00
37. కథావాహిని - 2005	30 మంది రచయితలు	... రు. 100-00	రు. 80-00
38. అర్ధానుస్వారం	ఎన్. తారక రామారావు	... రు. 150-00	రు. 130-00
39. 'రచన' అనువాద కథలు	30 మంది రచయితలు	... రు. 150-00	రు. 130-00
40. 'రచన' అనువాద నవలలు	ముగ్గురు రచయితలు	... రు. 150-00	రు. 130-00
41. సాలెగూడు www.utopia.com (నవల)	డా॥ చిత్తర్వు మధు	... రు. 50-00	రు. 40-00
42. రమణీయం	అనామకుడు	... రు. 50-00	రు. 40-00
43. కథావాహిని - 2006	27 మంది రచయితలు	... రు. 100-00	రు. 80-00
44. కథాప్రహేళిక కథలు	వివిన మూర్తి	... రు. 100-00	రు. 80-00
45. బంధం	అర్పాద్ కథలు	... రు. 150-00	రు. 130-00
46. ఔనా...!	డా॥ చిత్తర్వు మధు	... రు. 80-00	రు. 70-00
47. అమెరికామెడీ కథలు	వంగూరి చిట్టెన్ రాజు	... రు. 100-00	రు. 80-00

మీకు కావలసిన పుస్తకాలను ఉదహరిస్తూ, వాటి ఖరీదుకు సరిపడా సొమ్మును ఎమ్.ఓ/డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా పంపితే, ఖర్చులు భరించి పోస్టులో కోరిన పుస్తకాలు పంపబడగలవు. రిజిస్టర్డ్ పోస్టులో పొందగోరిన వారు ప్రతి ఒక్క ఆర్డరుకు రూ. 17/- అదనంగా పంపాలి. V.P.P. పద్ధతి లేదు. DD to be drawn in favour of "VAHINI BOOK TRUST" payable at "Hyderabad".

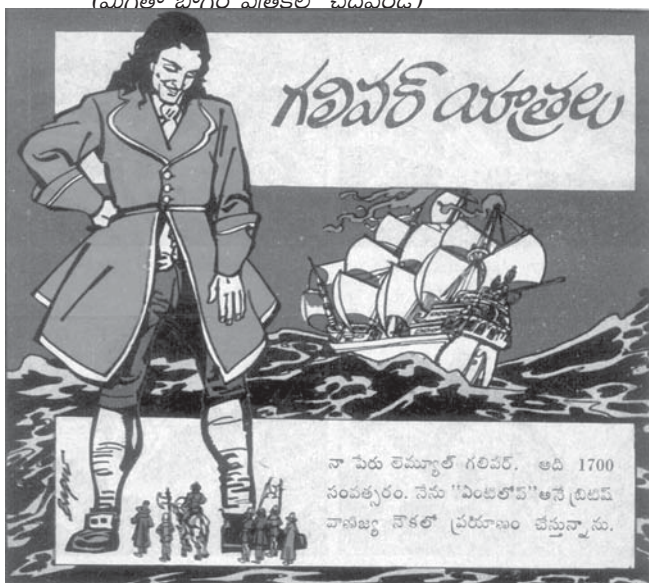

19/286/3 చిట్టెన్ రాజు హైదరాబాద్ 500044

నవ్వండి
మళ్ళీ
నవ్వండి

(మిగతా భాగం పత్రికలో చదవండి)

సైజు : 1/4 డెమీ
పేజీలు : కొన్ని వందలు -
ఓ వంద రంగుల్లో!
ఖరీదు : కొన్ని వందలే!

ప్రచురణకు ముందే
కొనుగోలు పథకం లభ్యం!
పూర్తి వివరాలు వచ్చే సంచికలో....

ఇది
కౌన్సిల్స్
19,286/3 రిస్ట్రీసర్గ్, హైదరాబాద్ 500044
వారి
ప్రతిష్ఠాత్మక ప్రచురణ

విషయం

“అహానికి సహనాన్ని
మించిన ఆయుధమే లేదు”
- వసుంధర

వర్ధని కాఫీ అందుకుని సమాధానాలు ఇచ్చింది. ఆ తర్వాత వీణతో “ఈ మధ్య ఒక పెళ్ళిలో సుమిత్ర అనే ఆవిడ్ని కలిసాను... ఆవిడా మన విద్యార్థర్ ఒకే ఆఫీసు...” - ఆవిడ చెప్పడం ఆపి కాఫీ సిప్ చేసింది.

వీణ పక్కన పెట్టిన చీర చేతిలోకి తీసుకుంది.

“గత కొద్ది రోజులుగా.... నీ ఇంట్లో జరుగుతున్న విషయాలేవీ... నా దాకా నువ్వు రానియ్యడం లేదని అర్థమైంది”

ప్రొద్దుటే ‘పరవీగా మృదుపాణి.....’ అని మేడ మీద సంగీతం టీచర్ పిల్లలచేత సాధన చేయిస్తోంది. వంట గదిలో పొగలు చిమ్ముతున్న కాఫీ, వంటమనిషి మీనాక్షి లోటాలోంచి గ్లాసులోకి నురగలు కక్కేటట్లు చల్లారుస్తోంది.

చీర మీద ఎంబ్రాయిడరీ కుడున్న వీణ మోగుతున్న డోర్ బెల్ శబ్దానికి చీర అక్కడ పెట్టి లేచి వెళ్ళి తలుపు తీసింది.

ఎదురుగా వీణ ఆడబడుచు వర్ధని నిలబడి ఉంది.

“రండి వదినా.....” - వీణ పక్కకి జరిగి ఆహ్వానించింది.

“మా తమ్ముడు ఇంట్లో వున్నాడా? ఇంకా నువ్వు కాలేజీ కెళ్ళలేదా?... పిల్లలు సంగీతం పాఠంలో వున్నారేలే వుందీ....” అని ఆవిడ ప్రశ్నల మీద ప్రశ్నలు వేస్తూ లోపలికి వచ్చింది.

“మీ తమ్ముడు కేంప్ వెళ్ళారు.... నా కివాళ కాలేజీ లేదు. సాయంత్రం ఏన్యువల్ డే ఫంక్షన్.... అందుకే ఎప్పుడో వదిలేసిన ఈ కుట్టుపని పూర్తి చేస్తున్నాను” అంది వీణ.

మీనాక్షి ఇద్దరికీ కాఫీలు తెచ్చి అందిస్తూ, “బావున్నారా అమ్మా....పిల్లలు బావున్నారా?” అని పలకరించింది.

బలభద్రవాల్మీకి రమణి

అందావిడ కాస్త కినుకుగా.

వీణ కుట్టడం ఆపి, “ఏ విషయాలో” అంది.

“అదే... విద్యా... ఆ అమ్మాయి ఎవరోనో తిరుగుతున్నదట కదా!... ఇల్లు పట్టడం లేదుటా... ఇలాంటివి నాకు ఎవరో ముక్కు మొహం తెలీని ఆవిడ చెప్పే తెలియాలా?” ఆవేశం వల్ల ఆవిడ స్వరం పెంచుతూ అడిగింది.

వీణ మొహం గంభీరంగా మారింది.

“ఆఫీసులో అంతా వాళ్ళు పెళ్ళి చేసుకుంటారు అనుకుంటున్నారటా!... ఇంకా ఎందుకు ఇలా ఊరుకుంటున్నావు? వాణ్ని నిలదియ్యక పోయావా?.... నాతో చెప్తానని అనక పోయావా?”

వీణకి నవ్వుచ్చింది. చిన్నగా నవ్వింది.

“నవ్వుతావేంటి?” ఆవిడ కోపంగా అడిగింది.

“మీతో చెప్పే బెదిరే వయసు కాదు... గోడ కుర్చీ వేయిస్తే బుద్ధాచ్చే వయసు అసలు కాదు!... ఇలాంటివి భార్యగా నాకెంత చిన్నతనంగా వుంటాయో ఒకసారి ఆలోచించండి.... నీ కన్నా ఇంకో స్త్రీ వల్లే నాకెక్కువ ఆనందం కలుగుతోంది అన్నట్లు ప్రవర్తించే భర్తవల్ల ఎంత అవమానపడ్తున్నానో ఆలోచించండి... ఇంకా దీన్ని నలుగురితోనూ చెప్పి.... పంచాయితీ పెట్టేయమంటారా?” - వీణ గొంతులో ఆవేదన వల్ల వణుకొచ్చింది.

వర్ధని ఏదో అనబోయి మీనాక్షి రావడంతో ఆగిపోయింది.

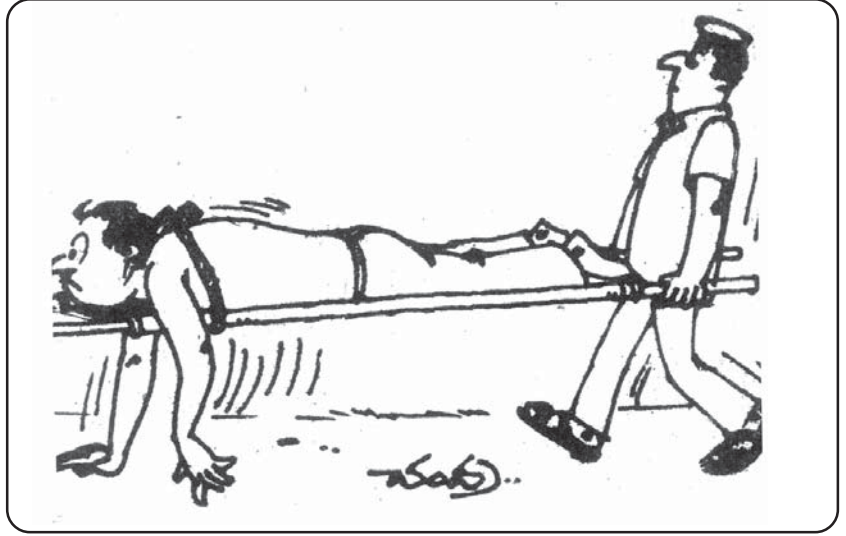
“భరవాలేదు... ఆరు నెలలుగా ఈ ఇంట్లో ఎన్నో గొడవలు... పబ్లిక్ గానే జరుగుతున్నాయి.... పనివాళ్ళకి అన్నీ తెలుసు” అంది వీణ.

“వీడికి ఇదేం పొయ్యేకాలం!” వర్ధని బాధపడింది.

పైన సంగీత పాఠం ఆగిపోయింది.

“సంగీతం టీచర్ కి కాఫీ ఇచ్చావా?” వీణ మీనాక్షిని అడిగింది.

“ఇచ్చానమ్మా” అని మీనాక్షి ఖాళీ గ్లాసు

తీసుకుని వెళ్ళిపోయింది.

“వదినా.... ప్రతి సమస్యకీ ఒక పరిష్కారం ఉంటుంది.... మీరు ఎక్కువగా ఆలోచించి, బాధపడీ.... ఆయన్ని తిట్టి, వాదించి లాభం లేదు! అయినా పెద్దవాళ్ళు కాబట్టి ఒక ప్రయత్నం చేసి చూడండి! తప్పులేదు....” అంది వీణ.

వర్ధని కంట తడి పెట్టి, “ఇంత నిబ్బరంగా ఎలా వున్నావు తల్లీ?.... మొగుడు ఒకరోజు ఆలశ్యంగా వస్తేనే ఇల్లు పీకి పందిరేసి గొడవచేసే ఆడవాళ్ళని చూసాను ఆరు నెలలుగా ఇంత గరళాన్ని గొంతులో దాచుకుని, కలసినప్పుడు కూడా నాతో ఏ సంగతీ పెడవి విప్పి చెప్పకుండా ఎంత నిగ్రహంగా వున్నావు? నిన్ను చూస్తే

... నాకు గర్వంగా వుంది తల్లీ” అంది.

వీణ నిట్టూర్చింది. - “పరిస్థితులు!” అంది.

“ఏం....నీకేం తక్కువా? వాడితో సమానంగా చదువుకున్నావు. పదివేల రూపాయల ఉద్యోగం వుంది. మంచి లెక్క రర్ గా సమాజంలో హోదా వుంది. ముత్యాల్లాంటి పిల్లలున్నారు... ఏ దారీ లేని దానలా అలా దిగాలుగా మాట్లాడ్తావేం? నేనైతే చదువు సంధ్యలు లేని మొద్దుని... మీ అన్నయ్యగారే ఇలా చేస్తే ఏడ్చి మొత్తు కోవడం తప్ప ఏవీ చెయ్యలేకపోయేదాన్ని నీకైతే నీ కాళ్ళ మీద నువ్వు నిలబడే సత్తా వుంది! పరిస్థితులు.... అని అలా మామూలు ఆడదానిలా మాట్లాడ్తావేం?”

పురస్కారం వివరాలు

ప్రత్యేక న్యాయనిర్ణేతలు ఎంపిక చేసిన కథలకు 'కథాపీఠం పురస్కారం' (రు. 1,116/-) అందజేస్తున్నాము. దీంతోపాటుగా ఒక జ్ఞాపిక కూడా కథారచయితకు పంపడం జరుగుతోంది.

ఈ శీర్షికకు పరిశీలనార్థం కథలను ప్రత్యేకించి పంపవచ్చు. మాకు ప్రచురణార్థం అందిన కథల నుంచి కూడా ఈ పురస్కారానికి కథలను ఎంపిక చేయడం జరుగుతోంది.

ఈ పురస్కారాన్ని ఎవరైనా తమ తరపునగానీ, తమవారి తరపునగానీ అందజేయవచ్చును. అందుకుగాను రు. 1300/- పంపవలసి ఉంటుంది.

-సం.

అంది వర్ధని.

“వదినా.... ఈ ఇల్లు చూడండి.. దీన్ని మెయిన్ టెయిన్ చెయ్యడానికి నాకొచ్చే ఆ పదివేలు... ఏ మూలకీ రావు! పిల్లల జీతాలకి కూడా సరిపోవు! పుట్టినప్పటి నుండి ఒక స్టాండర్డ్ ఆఫ్ లివింగ్ కి అలవాటు పడ్డవాళ్ళని.... నా పట్టుదల కోసమో ... ఆత్మాభిమానం కోసమో తీసుకుపోయి.... వీధి బడిలో వేసి, నడిచి బడికి పొమ్మనలేను కదా!.... ఇంక మిగిలింది విడాకులకి అపై చేసి.... కాంపనీషన్ అడగడం.... పదిహేనేళ్ళ కూతురిని పెట్టుకుని.... ఇప్పుడు నేను విడిపోతే.... రేపు దాని పెళ్ళి విషయంలో ఎన్ని సమస్య లొస్తాయో అనే భయం నాలో వుంది.... ఇంక బాబు.... వాడు వాళ్ళ నాన్న మెడ చుట్టూ చేతులేసి కానీ పడుకోడు.... విడిపోయి.... వాళ్ళకి ఆ నాన్నని దూరం చెయ్యమంటారా?.... లేక నా కంటికి రెప్పల్లాంటి పిల్లల్ని దూరం చేసుకోమంటారా?” - డగ్గుత్తికతో ఆమె కంఠం జీరబోయింది.

“ఎందుకీ చదువులూ.... ఉద్యోగాలూ..... విడాకుల చట్టాలూ? ఆడదాని మనో ధైర్యం మాత్రం ఎన్ని యుగాలైనా ఏవీ పెరగలేదు!.... క్షమయా ధరిత్రి అన్నారు కదా పెద్దలు” - వర్ధని కాస్త మందలించుగా అంది.

“నేను చెప్పిన దాంట్లో మీరు దేనికైనా నో అనగలరా?” - వీణ మళ్ళీ చీర ఒక్కోకి తీసుకుని కుడ్డా అంది.

వర్ధని ఆశ్చర్యంగా ఆమె భుజం మీద చెయ్యి వేసి, “నీకు.... ఇదంతా బాధగా లేదూ.... రేపు వాడు నిజంగానే ఇంటికే తీసుకొస్తే?” అంది.

వీణ నవ్వి, “అంత ధైర్యం ఏ మగాడూ చెయ్యడు.... భార్య వీధిన పడి అరిచి రచ్చ చేసి.... అతనికి ఆ తెగింపు తీసుకొస్తే తప్ప” అంది.

“నీ మాటల్ని బట్టి చూస్తే నీకు విడిపోయే ఆలోచన లేదు!.... ఆపడానికి ఏ గొడవా చెయ్యడం లేదు. మరేం చేద్దామనీ?” ఆవిడ ఇంకా ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

సంగీతం టీచర్ వయొలిన్ పెట్టితో వచ్చి నమస్కారం చేసి వెళ్ళిపోయింది.

“అత్తయ్యా... ఎప్పుడొచ్చావు?” అంటూ మాధవీ.... సుమంతలు పరిగెత్తుకొచ్చారు.

వీణ అక్కడినుండి లేచి కిచెన్ లోకి వెళ్ళి మీనాక్కి వంట ఏం చెయ్యాలో పురమాయిస్తూ వుండిపోయింది. అంతా మామూలుగా జరిగిపోతోంది.

వర్ధని నిట్టూర్చింది!

విద్యాధర్ మొహం ఎర్రబడింది.

“అక్కా... అసహ్యంగా మాట్లాడకు! మా మధ్య ఏ సంబంధం లేదు... జస్ట్ ఫ్రెండ్స్ అంటూ మోసం చేస్తే.... మీరంతా నోరు మూసుకునే వాళ్ళు! నేను అవును... ఆ అమ్మాయిని నేను ఇష్టపడ్తున్నాను... తనూ ఇంకో మగాడ్ని జీవితంలోకి రానివ్వలేను అంటోంది... కనక... కలిసి ఉంటున్నాం వీణకి ఏ లోటూ చెయ్యనూ.... అని క్షియర్ గా చెప్తున్నానుగా!” అన్నాడు.

“కామంతో కళ్ళు కప్పుకుపోయి మాట్లాడున్నావు... దేవతలాంటి పెళ్ళాన్ని కాల దన్నుకోవాలనుకుంటున్నావు! నేనూ మీ అక్క విషయంలో అలా మాట్లాడితే ఏం చేసే వాడివి?” - వర్ధని భర్త వాసుదేవరావు అరిచాడు.

వర్ధని అందుకుంది - “ఇలాంటి వగలాడులు... ఎల్లకాలం అంటి పెట్టుకుని వుండరు.... ఇంకోడు తగిలితే నిన్నూ వదిలేసి పోతుంది అది....”

“అక్కా.... ప్రణతి అలాంటి అమ్మాయి కాదు! చాలా మంచి పిల్ల.... అయినా ఇది నా స్వవిషయం. ... మీరు పెద్దవాళ్ళు అని మర్యాదిచ్చి ఇంతసేపు మాట్లాడాను.... ఇంక నాకు సహనం లేదు... వెళ్ళిస్తాను” - అతను లేచాడు.

“మరి దీనికి పరిష్కారం ఏవిత్రా?” అడిగింది వర్ధని.

“ఏవీ లేదు... నీ మరదల్ని విడాకులకి ఒప్పించు” - చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆవిడ నోరు తెరిచి చూస్తుండిపోయింది.

“నేను చచ్చినా మీకు విడాకులు ఇవ్వను” - నిష్కర్షగా చెప్పింది వీణ.

“వీణా మొండిగా మాట్లాడకు... పిల్లలకీ నీకూ డబ్బు ఇబ్బంది రాకుండా చూస్తానంటున్నాగా” అన్నాడు విద్యాధర్.

“చూడండీ.... నేనే తప్పు చెయ్యలేదు! డైవోర్స్ అనే పేరు నేను మొయ్యను! ఈ సంఘానికి ఎవరిది తప్పు? ఎందువల్ల డైవోర్స్ తీసుకున్నారూ అని తెలీదు.

(మిగతా భాగం పత్రికలో చదవండి)

స్మృతి

కస్తూరి మీనాక్షీదేవి

(6-11-1935 - 1-10-2005)

చిత్రపువారింట పెద్దమ్మాయిగా గారాబంగా పెరిగి పదహారో యేట కస్తూరి వారింట అడుగు పెట్టి అటు పుట్టింటా ఇటు అత్తవారింటా 'మీనాక్షి' అంటే ఓ ప్రత్యేకమైన అభిమానాన్ని సంపాదించుకున్న మా అమ్మగారు, స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాలుపంచుకుని, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో తహసీల్దారుగా నిజాయితీకి మారుపేరనిపించుకున్న వరదరాజు, సహధర్మచారిణిగా ఓపిగ్గా అందరినీ ఒకేలా ఆదరించిన సీతామహాలక్ష్మి గార్ల ప్రథమ సంతానం.

కడప నుండి మండపేటలో స్థిరపడి మంచి హస్తవాసిగల డాక్టరుగా పేరుమోసిన నరసింహారావు, తన మంచితనంతో, దానధర్మాలవల్ల సౌమ్యురాలుగా పేరొందిన సీతమ్మగార్ల కోడలు. ఉత్తమ ప్రధానోపాధ్యాయులుగా, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోనే కాక రాష్ట్రస్థాయిలో కూడా గుర్తింపు పొంది, 'నాస్తింపక తానొవ్వక' అనే గుర్తుండే రీతిలో రిటైర్మెంట్ గణపతిరావుగారి ధర్మపత్ని.

ఎవరి మీదా ఆధారపడకుండా మన పని మనం చేసుకుని ఎదుటివారికి సహాయం చెయ్యాలనే మనస్తత్వంతో, ఉన్నంతలో పిల్లల్ని గొప్పగా పెంచుకోవాలని ఆరాటపడుతూ నాన్నగారికి, సత్సలహాలనిస్తూ, జీవనరథాన్ని సక్రమంగా, గౌరవంగా నడిపిన అభిమానవతి. గుర్రెరిగి మా చిన్నప్పుడు అమ్మ పేరంటాలకి, గుళ్ళకి తప్ప ఇరుగు పొరుగు వారిళ్ళకి పెత్తనాలకి వెళ్ళడం తెలీదు. ఆ రోజుల్లో 'ఇంటింటా గ్రంథాలయం' స్కీములో రామాయణ, భారత, భాగవతాది ఉద్గ్రంథాలతోపాటు, ఎన్నో పిల్లల పుస్తకాలు, మంచి పుస్తకాలని అందుబాటులో ఉంచి సత్సరనాభిలాషని కలుగచేసిన ఆదర్శగృహిణి మా అమ్మగారు.

దైవభక్తి, 'మా కొద్దీ తెల్లదొరతనము' లాంటి దేశభక్తికి సంబంధించిన కొన్ని అమూల్యమైన పాటల్ని వినడం, సేకరించి రాసుకోవడమే కాక, అప్పుడప్పుడు పాడుకోవడం, అలనాటి 'గమ్మం తెర'ల మీది నెమళ్ళ ఎంబ్రాయిడరీలు, పత్రికల నుంచి ముగ్గులు, వంటల సేకరణ... ఆమె సదభిరుచికి తార్కాణాలు. చొరబడడం, చేతనైన సహాయం చేయడం, మర్యాదకి ప్రాముఖ్యతనిచ్చి ఎవరినైనా ఒకేలా గౌరవించగలడం - ఆవిడ సహృదయతకి కొన్ని గుర్తులు.

దివసపత్రికలు, వారపత్రికలు క్షుణ్ణంగా చదవడం, పోటీపడి పజిల్లు పూర్తిచెయ్యడం, హంసవరం, పామర్రు, అమలాపురం తాలూకు

తీపిగుర్తులైతే, హైదరాబాదు వలస వచ్చాక కొన్నాళ్ళు టీవీ సీరియల్స్, అవి వెగటు పుట్టించే స్టేజీకి వచ్చిన తదుపరి, టీవీలో వచ్చే భక్తి ప్రవచనాలు, స్వామీజీల ప్రసంగాలు, ఆధ్యాత్మిక పత్రికల పఠనం, ఇటీవల తన దినచర్యలో ముఖ్యభాగాలయ్యాయి.

ఘోసు, ఈ-మెయిల్ పాపమా అని 'చి||సౌ' నుండి 'అశీస్సులతో' వరకు ఒకే రీతిగా రాయగల, ముత్యాలు పరచినట్లుండే అమ్మ చేతివ్రాతతో ఉత్తరాలందుకునే భాగ్యం ఎప్పుడో కరువయ్యింది.

పాత సంప్రదాయాలు, ఆచారాల మీద ఎంత భక్తిశ్రద్ధలున్నా, విదేశాల్లో కొన్ని వీలుకానప్పుడు, వాటి మూలతత్వాన్ని గుర్రెరిగి పుస్తకాల పురాణాల (వి)జ్ఞానాన్ని చదవటం వరకే కాక ఆచరణలో పెట్టి, దేశకాల పరిస్థితులనిబట్టి ఆచారాలని అర్థవంతంగా పాటించి సర్దుకుపోగల గొప్ప వ్యక్తిత్వం ఆమెది.

ఎప్పుడో ఐదు దశాబ్దాల క్రితం స్కూలు పైనలులో చదివిన చరిత్ర, భూగోళజ్ఞానాన్ని ఇటు ఆస్ట్రేలియాలోనూ, అటు అమెరికాలోనూ ఎన్నో ప్రదేశాలను సందర్శిస్తూ ఆయా ప్రదేశాల ప్రాముఖ్యతని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుని ఆపాదిస్తూ ఆనందించడం - ఎంతో ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది. అంతేకాదు, ముప్పై ఏళ్ళనాడు జరిగిన విషయాలని అప్పుడే చూసినట్లు కళ్ళకుట్టేలా చెప్పగల అద్భుతమైన జ్ఞాపకశక్తి పిల్లల్లో మాకెవరికీ లాదోదనే చెప్పాలి. పుట్టిన ఏడాదిలో తప్పిన గండాలు - ఓసారి బామ్మ స్నానానికి వెళ్తూ తీసుకెళ్ళినపుడు కాలువలో కొట్టుకుపోతూ రక్షింపబడటం, మరో సందర్భంలో తేనెపట్టు పిసికి, ఒళ్ళంతా ముళ్ళతో అతి కష్టమీద మృత్యుముఖాన్నించి బయటపడడం గురించి సందర్భం వచ్చినప్పుడలా బామ్మగారి నుండి విన్నది ఎన్నిసార్లయినా ఒకేలా చెప్పగలగడం అమ్మ జ్ఞాపకశక్తికి ఒక మచ్చుతునక.

పిల్లలందరి చదువులు, వివాహాలు వగైరా అన్ని బాధ్యతలా సక్రమంగా నిర్వర్తించి ఇక హాయిగా పిల్లల కుటుంబాలతో గడపాల్సిన సమయంలో మామూలుగా ఎక్కడికీ వెళ్ళడానికి ఇష్టపడని అమ్మ, నేపాల్ వెళ్ళడానికి ఎందుకో ఎంతో ఉత్సాహం చూపించారు.

ఓ వైపు ఆదిలో హంసపాదుగా తుపాసుల వల్ల రైలు ప్రయాణం వాయిదా పడినా, కలకత్తాలో డ్రైకు లెదురైనా పశుపతినాధుని చూడాలని పట్టుబట్టి మా దురదృష్టవశాత్తు 2005 అక్టోబరు 1వ తేదీన పుణ్యక్షేత్రాల మధ్య ప్రయాణిస్తూ ఖాట్మండులో జరిగిన బస్సు ప్రమాదంలో మమ్మల్ని, ముఖ్యంగా మా నాన్నగారిని, దుఃఖసాగరంలో వదిలి హఠాత్తుగా అంతర్ధానమైన మా అమ్మగారు మాకు తీరని లోటు. స్వార్థం కొద్దీ - కొంచెం జబ్బుపడి వెళ్ళుంటే ఇంత బాధ వుండేది కాదు గదా - అనిపిస్తుంటుంది. తన మంచి పుస్తకాలు చదవడం ద్వారా మాలో సత్సరనాభిలాషని కల్పించిన మా అమ్మగారిని స్మరించుకునే అవకాశాన్ని ఇచ్చిన 'రచన'కి కృతజ్ఞతలతో, బహుమతి అందుకుంటున్న రచయిత(త్రి)ని అభినందిస్తూ....

బాబు (నరసింహారావు), లత కుమ్మమూరి - హ్యూస్టన్, యు.ఎస్.ఏ.;

బేబీ (శ్రీలక్ష్మి), అశోక్ చించెల, భువనేశ్వర్;
రాజా (వరదరాజు), శ్రీదేవి ఆదూరి, భువనేశ్వర్;
శారదామణి, సుందర్ చౌడవరపు, అడిలైట్, ఆస్ట్రేలియా;
నాగశ్రీ, శ్రీనివాసు సర్వేపల్లి - బెంగుళూరు.

వాల

(1945-1959)

అనాగ కష్టకాల సంపుటి

Abroad:
US \$70
 (Including packing and forwarding charges by Air Mail)

1311 పేజీల నాలుగు భాగాల సెట్ : వెల. రు. 558/- (పోస్ట్‌జి ఉచితం)
 Mode of Payment: M.O. / DD drawn in favour of "Vahini Book Trust"
 payable at "Hyderabad" and sent to :
 1-9-286/3, Vidyanagar, Hyderabad - 500 044
 Ph : 040 - 2707 1500

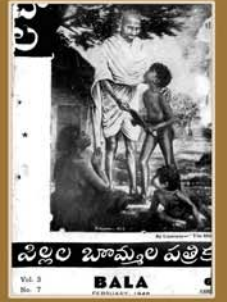

19,286/3 విద్వానగర్, హైదరాబాద్ 500044

కొంకణ్ పుస్తకం

1-9-286/3 విద్యానగర్, హైదరాబద్ 500044

బాల (1945-1959) కొంకణ్ పుస్తక సంస్థ

ఈ బృహత్ సంపుటిలోని కొందరు అక్షర శిల్పిలు

న్యాయపతి రాఘవరావు (బాలన్నయ్య) న్యాయపతి కామేశ్వరి (బాలక్కయ్య)

బావు ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ ప్రభాకర్ అడపా రామకృష్ణారావు జనమంచి రామకృష్ణ చింతా దీక్షితులు పేకేటి శివరాం శ్రీవాత్సవ శ్రీరంగం నారాయణబాబు బుజ్జాయి మంచాళ జగన్నాథరావు నిట్టల శ్రీరామమూర్తి నార్ల వెంకటేశ్వరరావు పన్యాల వెంకట పార్వతీశ కవులు బి.వి.ఎస్. రామారావు జి. రామకృష్ణారావు (మమ్మలు) వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రి కనుపల్లి వరలక్ష్మమ్మ బాలాంత్రపు వెంకటరావు గిడుగు వేంకట సీతాపతి వేలూరి సహజానంద అవసరాల రామకృష్ణారావు బాలాంత్రపు రజనీకాంతరావు	మాస్టర్ కుందు పింగళి పరశురామయ్య తెన్నేటి సూరి సాలూరు రాజేశ్వరరావు ఉత్పల సత్యనారాయణాచార్య మల్లంపల్లి సోమశేఖర శర్మ కొండేపూడి వ్యాఘ్రేశ్వరరావు (స్వామి చిత్రానంద) బొడ్డుపల్లి పురుషోత్తము నీలంరాజు మురళీధర్ కె. సభా శిషిల్లా ఉమామహేశ్వరరావు గిడుతూరి సూర్యం ఊటుకూరి లక్ష్మీకాంతమ్మ సూరిశెట్టి సాంబశివరావు బాబ్జీ 'నానా' (వడ్డాది పాపయ్య) సెట్టి ఈశ్వరరావు పి. భానుమతీ రామకృష్ణ క్రొవ్విడి రామం నండూరి రామమోహనరావు శ్రీశ్రీ ఆరుద్ర మహీధర నళినీమోహన్‌రావు చామర్తి కనకయ్య	చెరువు ఆంజనేయ శాస్త్రి పిళ్ళా సుబ్బారావు తాపీ ధర్మారావు గోవిందరాజు రామకృష్ణారావు వింజమూరి లక్ష్మి గోపరాజు సమరం పురాణవంధ రాధాకృష్ణ ఎస్. సదాశివ మసూనా వాకాటి పాండురంగరావు ఎస్. మునిసుందరం గోటేటి శ్రీరామారావు నాగభైరవ కోటేశ్వరరావు వై.ఆర్. గాంధి (వై. రాంబాబు & శాయి) వెల్లటూరి పూర్ణానంద శర్మ బాసాని సుదర్శన రెడ్డి శిష్టా జగన్నాథం యద్దనపూడి సులోచనారాణి నల్లా దత్తాత్రేయులు 'లతిక' మునిమాణిక్యం ఎం. శంకరావు (బాలి) పెద్దాడు రుక్మిణి బి.వి. సత్యమూర్తి
---	--	---

1311 వేజీల నాలుగు భాగాల సెట్ :: వెల రు. 558/- (పోస్టేజి ఉచితం)

Abroad: US \$70 (Including packing and forwarding charges by Air Mail)

Mode of Payment: M.O.D. drawn in favour of "Vahini Book Trust" payable at "Hyderabad" and sent to : 1-9-286/3, Vidyanagar, Hyderabad - 500 044 Ph: 040-2707 1500

